

ΔΙΑΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΥ

Η Ευρώπη
μεταξύ οργής,
φόβου
και λιτότητας

Μια κόκκινη γραμμή αγάνακτησης και φόβου έχει αρχίσει να απλώνεται συνδέοντας όλο και περισσότερους Ευρωπαίους, σε Νότο και Βορρά. Από το Βέλγιο, την Ιταλία, τη Γαλλία μέχρι την ευημερούσα Ελβετία, απεργίες, διαδηλώσεις, συγκρούσεις με την αστυνομία, κατά των μέτρων λιτότητας. ΣΕΛΙΔΕΣ Α26-27

Κόσμος

ΒΕΛΓΙΟ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

ΕΛΒΕΤΙΑ

Η Ευρώπη μεταξύ οργής και φόβου λόγω λιτότητας

Στη Γηραιά Ηπειρο η αγανάκτηση θεριεύει από το Βέλγιο, τη Γαλλία και την Ιταλία ως τη Βρετανία, τη Γερμανία, ακόμη και την Ελβετία

ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΕΙΡΗΝΗ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Λαοί που ένιωθαν ασφαλείς, προστατευμένοι από τον εφιάλτη, τη φτώχεια, την ανεργία, τον αποκλεισμό, ξυπνούν απότομα. Και βλέπουν ότι η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία τού σήμερα μπορεί να είναι το δικό τους ζοφερό αύριο, που ήδη έγινε.

«Οι φωνές για διαφορετική κοινωνική πολιτική, που θα τιθασεύσει τις ακρότητες του κεφαλαίου, δεν είναι ούτε ριζοσπαστικές ούτε ακραίες. Τα παραδοσιακά κόμματα εξουσίας καλά θα κάνουν να σκεφτούν τι θα συμβεί στην αυτές οι διαμαρτυρίες πέσουν στο κενό» λέει ο Αντρέα Τέττι, ιταλός καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Αμπερντίν, στη Σκωτία.

«Είναι εύκολο να επικεντρωθεί κανείς στην Ελλάδα ή στην Ισπανία και την Ιταλία, αλλά δεν πρέπει να υποπιμάψεται σαφαρή είναι η κατάσταση σε ολόκληρη την Ευρώπη» λέει στο «Βήμα» ο Αντρέα Τέττι, ιταλός καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο του Αμπερντίν, στη Σκωτία.

Μια κόκκινη ραψμή αγανάκτησης και φόβου έχει αρχίσει να απλώνεται συνδέοντας όλο και περισσότερους Ευρωπαίους, σε Νότο και Βορρά. Δείτε τι έγινε στις Βρυξέλλες την περασμένη εβδομάδα. Εθνική απεργία, ογκώδεις διαδηλώσεις, συγκρούσεις με την αστυνομία. Πράγματα πρωτοφανή στην καρδιά της ενωμένης Ευρώπης.

Πρωτάκουστο είναι και το πρόγραμμα λιτότητας που προωθεί τη νέα δεξιά κυβέρνηση του Βελγίου: αύξηση των ορίων συνταξιοδότησης στα 67 χρόνια ως το 2030, πάγωμα μισθών και συντάξεων, μείωση δαπανών για Υγεία και Ασφάλιση.

«Χτυπήστε τα αίτια της κρίσης, όχι τους φτωχούς!» φώναζαν 100.000 άνθρωποι. Στόχος της κυβέρνησης; Να συγκεντρώσει 11 δισ. ευρώ. «Αλλά θα τα πάρει από τους εργαζομένους, όχι από το μεγάλο κεφάλαιο, ούτε από της επιχειρήσεις. Είμαστε οργισμένοι. Δεν θα ανεχθούμε πηγανική αδικία» δήλωσε ένας επικεφαλής συνδικάτου.

Το μήνυμα δεν θα μπορούσε να είναι πιο δυνατό: Οργή και φόβος για τα χειρότερα που έρχονται. Το ίδιο στέλνουν όσοι διαδηλώνουν, και συχνά τα σπάνε, έξω από τη Μέκκα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στη Φρανκφούρτη, ή λίγα χιλιόμετρα μακριά από το Στρι του Λονδίνου. Για να μη μιλήσουμε για το Παρίσι και τη Ζυρίχη, που έχουν νύχτες βίαιων ταραχών όλον τον περασμένο μήνα.

Εικόνες από το αύριο

Λαοί που ένιωθαν ασφαλείς, προστατευμένοι από τον εφιάλτη, τη φτώχεια, την ανεργία, τον αποκλεισμό, ξυπνούν απότομα. Και βλέπουν ότι η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία τού σήμερα μπορεί να είναι το δικό τους ζοφερό αύριο, που ήδη έγινε.

Το είπε ο Ματέο Ρέντσι. Ο νέος πρωθυπουργός της Ιταλίας, μέχρι πρότινος μεγάλη ελπίδα της «Συμμαχίας του Νότου» κατά της λιτότητας, ομολόγησε σε συνεργάτες του: «Αν δεν τις κάνουμε εμείς (σ.ο.: τις διαφθωτικές μεταρρυθμίσεις), θα έρθει η τρόικα...».

Δεν είναι περίεργο που η Ιταλία παρέλυσε, πάλι, από γενική απεργία και διαδηλώσεις σε 54 πόλεις. «Τα αδιέξοδα στην πατρίδα μου – κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά – είναι ολοφάνερα παρόμοια με αυτά

στην Ελλάδα, στην Πορτογαλία και στην Ισπανία. Άλλα οι χώρες της Βόρειας Ευρώπης έτρεφαν ακόμη φευδαρισθήσεις, νομίζοντας ότι αυτά δεν είναι και δικά τους προβλήματα» μας λέει ο Τέττι.

Φαίνεται τώρα καθαρά ότι «όπως στον Νότο, έτσι και οι εταίροι μας στον Βορρά είναι ανίκανοι να βρουν οικονομικές λύσεις, που δεν θα καταδίκασουν στη φτώχεια εκείνους που δεν προκάλεσαν την κρίση. Ούτε μπόρεσαν να απιδράσουν σαφαρά στην αποξένωση και στην περιθωριοποίηση εκείνων που πλήρωσαν το πιο βαρύ τίμημα» τονίζει.

Επικίνδυνη ριζοσπαστικοποίηση

Άλλο σοκ. Η Γαλλία, που βουλιάζει κάτω από ένα δημόσιο χρέος 2 τρισ. ευρώ, πήρε παράταση ως τον Μάρτιο, για να παρουσιάσει νέες μεταρρυθμίσεις. Ο Σοσιαλιστής πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ οκύβει το κεφάλι στο Βερολίνο και η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία της ευρωζώνης εποικάζεται να φορέσει και αυτή τον στενό κορεά της γερμανίδας καγκελαρίου Ανγκελά Μέρκελ.

«Το αποτέλεσμα είναι μια επικίνδυνη ριζοσπαστικοποίηση

«Η εκφυλιστική επιδραση της «Ευρώπης των αγορών» εξοργίζει βαθιά τους πολίτες» τονίζει η Ντονατέλα ντέλα Πόρτα

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ
www.tovima.gr

ΓΑΛΛΙΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: REUTERS/STEPHANE MAHE

ΙΤΑΛΙΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: AP/ALESSANDRA TARANTINO

ΒΡΕΤΑΝΙΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: REUTERS/PAUL HACKETT

ΝΤΟΝΑΤΕΛΑ ΝΤΕΛΑ ΠΟΡΤΑ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

«Διαμαρτυρία υπέρ της εθνικής κυριαρχίας»

«Φτώχεια και ανεργία βγάζουν τον κόσμο στους δρόμους» λέει στο «Βήμα» η Ντονατέλα ντέλα Πόρτα, καθηγήτρια Κοινωνιολογίας στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο στη Φλωρεντία και διευθύντρια του Κέντρου Σπουδών για τα Κοινωνικά Κινήματα στην Ευρώπη.

«Οι μισοί από τους πολίτες της ΕΕ (και τα δύο τρίτα σε Ισπανία, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ιρλανδία και Κύπρο) λένε ότι η οικονομική κρίση είναι ο μεγαλύτερος φόρος τους. Άλλα οι έρευνές μας αποκαλύπτουν και κάτι άλλο: τον τρόπο με τον οποίο οι πολιτικές της λιτότητας έχουν οδηγήσει στην κατάρρευση της πολιτικής νομιμοποίησης κομμάτων, κυβερνήσεων και ευρωπαϊκών θεσμών. Η εκφύλιστη επίδραση της «Ευρώπης των αγορών» και ο «εξευρωπαϊσμός από τα πάνω» εξοργίζουν βαθιά τους πολίτες» τονίζει.

«Η ελπίδα ότι η ΕΕ θα μπορούσε να συμβάλει στη

δημιουργία μιας πιο δικαιονόμου, συνετρίβη στα χρόνια της οικονομικής κρίσης. Αποκάλυψε την περιχαράκωση των νεοφιλελύθερων ιδεών μέσα στα θεωρικά όργανα της ΕΕ και την αδυναμία της ενομένης Ευρώπης να τηρήσει τις υποχέσεις για ευημερία. Η κρίση αποκάλυψε την επίδραση της νεοφιλελύθερης ιδεολογίας στην ΕΕ. Η φευδαρισμός της αλληλεγγύης και της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των ασθενέστερων κρατών εξαφανίστηκε. Στη θέση της ήρθαν επαχθείς όροι που επιβάλλονται στις χώρες που πλήττονται περισσότερο από την οικονομική κρίση και οι οποίες αναγκάστηκαν να θυσιάσουν ό, πι λίγο τους απέμενε από εθνική κυριαρχία σε αντάλλαγμα για υλική βοήθεια. Οι διαδηλώσεις κατά της λιτότητας χαρακτηρίζονται και από την υπεράσπιση της εθνικής κυριαρχίας. Ετοιμαστούν τις δημοκρατικές διαδικασίες – από κάτω προς τα πάνω και σε τοπικό επίπεδο. Οι acampadas των Αγανακτισμένων και τα

κινήματα τύπου Occupy απενομοτάνονται δημοκρατικές διαδικασίες αντί να αλληλεπιδρούν με ένα σύστημα που θεωρείται τώρα ανίκανο να εφαρμόσει τη Δημοκρατία εξηγεί η ιταλίδα κοινωνιολόγος.

Και καταλήγει: «Οι εντάσεις στις σχέσεις με τα πολιτικά κόμματα (και με τους δημοκρατικούς θεσμούς εν γένει) που υπήρχαν έχουν αυξηθεί σημαντικά με τα διαδοχικά κύματα της διαμαρτυρίας. Αυτές χαρακτηρίζονται σήμερα από μια ευρεία απόρριψη συμμαχιών με πολιτικούς και κόμματα, που θεωρούνται διεφθαρμένα εργαλεία κυριαρχίας. Και ενώ είναι αλήθεια ότι ακούγονται εκκλήσεις για μια διαφορετική Ευρώπη, η αύξηση των περιφερειακών ανισοτήτων και η αυστηρεμένη απομονωση της παγκόσμιας κρίσης μεταξύ των χωρών δυσκολεύνει τον συντονισμό των κοινωνικών κινημάτων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο».

Βόμβα έτοιμη να εκραγεί στα θεμέλια της Ευρώπης είναι η μαζική ανεργία. Από την Ελλάδα στην Ιταλία, στην Ισπανία και στην Πορτογαλία, περνάει μέσα από μέρη της Γαλλίας και της Βρετανίας, στην Ιρλανδία, στην Ισλανδία και στα φτωχά προάσπια στις σκανδιναβικές πόλεις.

Στη χώρα μας και στην Ισπανία, ένας στους δύο 20άρηδες δεν έχει δουλειά. Ακόμη και στους πλούσιους του Βαρρά, ένας στους 13 νέους είναι άνεργος στη Γερμανία, ένας στους 11 στην Αυστρία και ένας στους 9 στις Κάτω Χώρες. Αυτά τα ποσοστά ανεργίας είναι τα υψηλότερα που έχουμε δει μετά το Κραχ. Και στη δεκαετία του 1930 ήταν κυρίως μεσηλικοί άνδρες που δεν μπορούσαν να βρουν δουλειά, όχι νέοι και μορφωμένοι. Στην Ελλάδα το 30% των νέων ανέργων έχει πυχίο, στην Ισπανία το 40%.

«Τα στοιχεία μας δείχνουν ότι οι χώρες με το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας, Ισπανία, Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία, έχουν υψηλότερα επίπεδα διαμαρτυρίας. Το ποσοστό ανεργίας των νέων είναι ακόμη πιο σημαντικό – διότι νέοι είναι κυρίως πίσω από τα κύματα των διαδηλώσεων» λέει στο «Βήμα» ο Μάρκος Ανσελοβισί, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Κεμπέκ, ειδικός στα κοινωνικά κινήματα.

Η οικονομική κρίση του 2008 δημιούργησε μια γενιά 20άρηδων και 30άρηδων χωρίς επίπεδες για καλύτερη ζωή. Απελπισία που φαίνεται και από το όνομα μερικών οργανώσεων στην Ισπανία, όπως «Νεολαία Χωρίς Μέλλον» (Juventud Sin Futuro). Δύο από τα πιο γνωστά συνθήματά τους είναι «Δεν θα χεις δικό σου σπίτι στην π...α τη ζωή σου!» (No tendrás casa en la puta vida!) και «Χωρίς σπίτι, χωρίς δουλειά, χωρίς σύνταξη, χωρίς φόβο!» (Sin casa, sin dinero, sin pension, sin miedo!). Μετά την Ελλάδα, τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας για τους νέους στην ΕΕ τα έχουν η Ισπανία (55,9%), η Ιταλία (38,4%) και η Πορτογαλία (38,3%). Τα χαμηλότερα η Γερμανία (7,7%), η Αυστρία (8,7%) και η Ολλανδία (10,5%). Στις 28 χώρες-μέλη κατά μέσον όρο ο ένας στους τέσσερις νέους είναι ανέργος. «Το αποτέλεσμα είναι ότι πολλοί νέοι Ευρωπαίοι αισθάνονται εγκαταλειμμένοι και απογοητευμένοι. Σε πρώτο στάδιο στρέφουν την οργή τους προς τους πολιτικούς, που τους έχουν απορρίψει. Δεν ψηφίζουν και δεν ποτεύουν στις υποχέσεις της ελεύθερης αγοράς. Η απόσταση από τον εξτρεμισμό και τη βία δεν είναι μεγάλη. Ήδη βλέπουμε κοινωνικές αναταραχές και άνοδο των πολιτικών άκρων, σε όλη την Ευρώπη» μας είπε ο Ντέιβιντ Κρίβανεκ, διευθυντής στο Open Democracy, ψηφιακό φόρουμ για τη δημοκρατική αλλαγή, με έδρα το Λονδίνο.

Στη χώρα μας και στην Ισπανία, ένας στους δύο 20άρηδες δεν έχει δουλειά